

Kennis voor morgen, daar zit muziek in

Rinda den Besten, congres PO-Raad 12 juni 2015

Goedemorgen, allemaal van harte welkom bij ons PO-Raad congres *Kennis van morgen*. Met ruim 400 deelnemers leren we vandaag in tientallen workshops en masterclasses met elkaar over wat er nodig is voor het onderwijs van morgen.

Ik wil graag iedereen van harte welkom heten.

In het bijzonder zijn we blij dat we vanochtend hare majesteit de Koningin in ons midden hebben.

Verder een hartelijk welkom aan leden van de PO-Raad, schoolleiders, leraren en andere onderwijsprofessionals.

Welkom aan de leden van het Platform 'Ambassadeurs Muziekonderwijs'. En een hartelijk welkom aan alle andere partners in het onderwijs.

Om te beginnen past een compliment aan het primair onderwijs. Er komt steeds meer waardering voor alle mooie dingen die leraren, schoolleiders en schoolbesturen dagelijks weten te realiseren. Met als doel de ontwikkeling van kinderen. Ik ben trots dat ik daar deel van uit mag maken, en ik hoop u ook!

Ik heb het afgelopen jaar weer veel goede voorbeelden gezien. Voorbeelden van scholen die hun kwaliteit op orde hebben en zich verder gaan verbeteren. Voorbeelden van scholen in het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, die een enorme kwaliteitsslag hebben gemaakt. Voorbeelden van scholen die nieuwsgierigheid van leerlingen centraal zetten.

Op mijn wekelijkse schoolbezoeken, zie ik hoe belangrijk het is om onderwijs samen te maken. Daar zijn goede schoolbestuurders voor nodig. Die scheppen een klimaat met ruimte en vertrouwen voor schoolleiders. En goede schoolleiders geven op hun beurt weer ruimte en vertrouwen aan leraren.

Zo ontstaat een hecht en gemotiveerd team, met een open verbetercultuur, waar continu wordt geleerd en wordt verbeterd. Dat is in het belang van kinderen!

Meer dan ooit hebben we elkaar in en om de school nodig. Met het kind centraal, samen dezelfde richting uit willen gaan. Onderwijs is teamsport. Ook ouders zijn onderdeel van dat team, want kinderen gedijen het best als we als school en ouders samen om het kind staan. Voor de PO-Raad is het belangrijk om vandaag vertegenwoordigers van alle geledingen in het onderwijs hier aanwezig te hebben zodat we als 1 groot team leren over de kennis voor morgen.

De afgelopen 10 jaren is er ongelooflijk veel veranderd in de sector en hebben we al flinke stappen gezet op onderwijsverbetering. Een sector die nog maar 9 jaar geleden eigen financiële verantwoordelijkheid kreeg, is in rap tempo zelfstandiger, sterker en zelfbewuster aan het worden. En stelt eisen aan de randvoorwaarden waarbinnen ze haar werk wil doen.

En we zitten niet stil. De deuren van de school gaan steeds verder open, kennis van buiten halen we naar binnen. Onderwijs zal altijd blijven bewegen en veranderen, en dat is maar goed ook. Bijvoorbeeld doordat er steeds nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan, of nieuwe maatschappelijke partners gevonden worden. Kennis vanuit de universitaire wereld, het bedrijfsleven voor techniek of programmeren, de plaatselijke muziekschool voor muziekles, of zorgverzekeraars die met scholen aan sport en beweegaanbod werken. De wereld verandert niet, wij veranderen zelf!

We veranderen doordat we antwoorden moeten vinden op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de leerlingdaling. We veranderen door passend onderwijs, maar we veranderen ook bijvoorbeeld door de vorming van integrale kindcentra.

Ik hoor het zo vaak: de leerling moet centraal staan. Maar als we in de praktijk kijken is dat lang niet altijd het geval. Ons onderwijsstelsel is gebaseerd op afspraken van meer dan 20 jaar geleden, het systeem komt piepend en knarsend tot stilstand. De belangen van kinderen worden behartigd door minimaal 3 ministeries en de regels zijn vastgelegd in honderden wetten, die niet op elkaar aansluiten.

En dat terwijl het steeds over hetzelfde kind gaat, een kind dat veilig moet kunnen opgroeien en zich maximaal moet kunnen ontwikkelen, dat passend onderwijs verdient en dat de zorg en aandacht moet krijgen die het nodig heeft.

We zijn dit jaar begonnen met gesprekken over aanpassing van het stelsel. De staatssecretaris heeft zijn medewerking toegezegd, maar dit vraagt een lange adem en volhouden. Want terwijl de werkelijkheid vaak al veel verder is dan het stelsel toelaat en de toekomst ongewis is, zijn we er anno 2015 allemaal van overtuigd dat de kinderen van morgen niet meer passen in het stelsel van nu.

Er is steeds meer kennis over de werking en ontwikkeling van het kindbrein. We weten dat niet alleen een veilige en uitdagende omgeving het brein triggert en laat groeien, maar ook sport, bewegen, creativiteit, ontspanning of muziek. Ook deze aspecten bepalen de onderwijskwaliteit van morgen; dat we kinderen

ál hun talenten laten ontplooiën zodat ze zich breed kunnen ontwikkelen tot een volledig mens.

In de toekomst zullen we meer dan ooit behoefte hebben aan creatieve, flexibele geesten. Los van de 21^e eeuwse vaardigheden, is kunstzinnige vorming daar een belangrijke basis voor. Muziek is volgens velen de moeder aller kunstvormen; de ontwikkeling van zang, ritme; we beginnen er terecht al mee bij de peuters. Goed muziekonderwijs ontwikkelt de muzikaliteit van kinderen, maar het heeft ook effect op hun cognitieve, emotionele en sociale ontwikkeling.

Samen muziek maken is bovendien erg leuk! Ik herinner dat van mijn eigen schooltijd, maar zie dat ook weer bij mijn eigen dochters. En ik zie dat bij de kinderen die vandaag hier aanwezig zijn.

Zij vormen een goed voorbeeld uit de praktijk, uit Eerbeek. Veel scholen van Archipel Primair doen mee aan 'Kinderen In Eerbeek Maken Muziek'. De verantwoordelijk schoolbestuurder Sjaak Scholten heeft ons verteld dat de scholen zelf actief aansluiten bij plaatselijke verenigingen. Daarmee geven ze cultuur een goede plek in het onderwijs. Een mooi teamprestatie, waar u vandaag mee kennismakt.

Ter introductie van onze volgende gast gaan we nog even naar deze kinderen luisteren.

Ik hoop dat u vandaag veel nieuwe kennis zult opdoen en wens u een inspirerende dag.

En dan vraag ik nu graag uw aandacht voor jeugdorkest KIEMM.

Dank u wel.